

Sygn. akt. VIII Ga 148/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący : SSO Wojciech Wołoszyk

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa:

(...) sp. z o.o. w B.

przeciwko:

A. G.-S.

o zapłatą

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 29 stycznia 2014 r. sygn. akt VIII GC 1929/12 upr

Oddala apelację

Zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Bydgoszczy na rzecz radcy prawnego J. M. kwotę 369 (trzysta sześćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanej

Sygn. akt VIII Ga 148/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zasądził na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w B. od pozwanej A. G.-S. kwotę 2 406,03 zł z ustawowymi odsetkami szczegółowo opisanymi w wyroku , oddalając powództwo w pozostałej części. Zasądzona kwota dotyczyła czynszu najmu lokalu użytkowego znajdującego się w budynku położonym przy ul. (...) w B..

Sąd Rejonowy ustalił , iż z tytułu najmu ww. lokalu pozwana zobowiązania była uiszczać czynsz najmu, opłaty za doprowadzenie wody i odprowadzenie ścieków oraz za usuwanie nieczystości. Czynsz najmu lokalu ustalono na kwotę 650 zł powiększony o podatek od towarów i usług, płatny miesięcznie z góry do 10-ego każdego miesiąca kalendarzowego , ponadto pozwana jako najemca zobowiązała się też do pokrywania opłat za usuwanie nieczystości według ryczałtu. Czynsz w czasie najmu został pozwanej obniżony od grudnia 2011 r. o 100 zł. Pozwana nie uregulowała w całości należności za listopad 2011 r. , pozostało do uregulowania 294,62 zł, pozwana nie zapłaciła należności za miesiące grudzień 2011 r. , styczeń i luty 2012 r. , należności wynosiły za każdy z miesięcy 691,66 zł, w tym

z tytułu czynszu 550 zł netto, brutto 676,54 zł oraz po 15,12 zł za wywóz odpadów, terminy płatności, zgodnie z umową, odpowiednio 10.12.2011 r., 10.01.2012 r. i 10.02.2012 r. Pozwana wcześniej regulowała swoje należności z opóźnieniem w związku z czym powód wystawił notę zbiorczą w dniu 06.07.2011 r. na kwotę 36,43 zł należności z tytułu odsetek za wpłaty należności czynszowych i opłat po terminie.

W niniejszej sprawie nie było sporne, że strony łączyła umowa najmu, która została rozwiązana przez powoda w drodze wypowiedzenia, jak i to, że pozwana nie zapłaciła dochodzonych pozwem należności czynszowych i za odpady, nie była sporna wysokość tych kwot, jak i nie było sporna należność wynikająca z wystawionej noty zbiorczej z dnia 6 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy za bezskuteczne uznał zaś, podniesione przez pozwaną zarzuty, w szczególności dotyczący potrącenia, jak również w zakresie zawyżonego czynszu. W związku z powyższym powództwo zostało uwzględnione w zdecydowanej większości a oddalone tylko co do odsetek od kwoty 36,43 zł od dnia 21 lipca 2011 r. do dnia zapłaty, w oparciu o treść art. 482 § 1 kc.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił wniosku pełnomocnika pozwanej o ewentualne rozłożenie należności na raty. Sąd I instancji ustalił, iż powód nie wyraził zgody na rozłożenie na raty dochodzonej pozwem należności. Z kolei zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Ciężar udowodnienia wskazanej przesłanki obciążał stronę pozwaną- zgodnie z art.6 kc obowiązek udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pozwana nie złożyła żadnych wniosków dowodowych w tym zakresie. Ponadto w ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki uzasadniające rozłożenie wierzytelności należnej powodowi na raty. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów, ani także nie uprawdopodobnił, iż sytuacja materialna pozwanej jest na tyle zła. Co więcej, nawet zła sytuacja nie uzasadnia skorzystania przez Sąd z art. 320 k.p.c., gdyż przesłanką rozłożenia zasądzonych świadczenia na raty są „szczególnie uzasadnione wypadki”, ponadto nie sposób nie zauważyć ad casum, iż pozwana nie uregulowała żadnej należności, żadnej części z dochodzonej należności pozwem od przełomu 2011/2012 kiedy poszczególne kwoty z tytułu umowy stały się wymagalne, a już wcześniej regulowała należności nieterminowo.

W oparciu o art. 100 kpc Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda kwotę 717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu a także zasądził od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego dla pozwanej pełnomocnika z urzędu - radcy prawnego J. M. kwotę 738 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana, zarzucając Sądowi Rejonowemu błędne przyjęcie, iż w sprawie nie zachodził szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 320 kpc, niezastosowanie owego przepisu i nierozłożenie zasądzonych należności na raty a także naruszenie art. 233 kpc poprzez dowolną ocenę dowodów i błędnym przyjęciu, że pozwana nie udowodniła swojej złej sytuacji materialnej. Pozwana wnosila w związku z powyższym o rozłożenie należności zasądzonych zaskarżonym wyrokiem na 12 rat miesięcznych oraz stosowne orzeczenie o kosztach postępowania.

W uzasadnieniu apelacji pozwana wskazywała na swoją złą sytuację materialną i stan zdrowia, jak również trudną sytuację rodzinną, podkreślając że była ona znana sądowi I instancji, który ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu. Pozwana podniosła także, iż nie regulowała swoich zaległości w sposób niezawiniony a art. 320 kpc ma chronić rzetelnych dłużników. Uwzględnienie wniosku pozwanej przyniosłoby również korzyść dla powoda w postaci realności wykonania zobowiązania przez pozwaną i braku ponoszenia ewentualnych kosztów egzekucyjnych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja okazała się bezzasadna i polegała oddaleniu. Ponieważ dotyczyła ona wyłącznie kwestii rozłożenia na raty zasądzonych świadczenia, to zbędne było dokonywanie oceny zaskarżonego orzeczenia w pozostałym zakresie.

W myśl art. 320 kpc, w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny

spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody(por. A. Jakubecki , komentarz do art. 320 kpc , LEX 2013) .

Sąd Okręgowy nie neguje złej sytuacji majątkowej i rodzinnej pozwanej przedstawionej w apelacji i we wcześniejszych pismach. Jest to okoliczność w istocie bezsporna. Sytuacja ta – jak słusznie zauważa pozwana – była niewątpliwie znana Sądowi Rejonowemu , skoro ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu. Należy tutaj jednak podzielić pogląd Sądu I instancji , iż nawet zła sytuacja nie uzasadnia skorzystania przez Sąd z art. 320 k.p.c., gdyż przesłanką rozłożenia zasądzonego świadczenia na raty są „szczególnie uzasadnione wypadki”.

Sąd Okręgowy podziela zapatrywanie wyrażone przez autora wskazanego wyżej komentarza do kpc , iż skoro w świetle art. 320 kpc rozłożenie świadczenia na raty może nastąpić jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych , to ochrona jaką zapewnia pozwanemu art. 320 kpc nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda.

Słusznie zauważył tutaj Sąd Rejonowy , iż pozwana nie uregulowała żadnej należności, żadnej części z dochodzonej należności pozwem od przełomu 2011/2012 kiedy poszczególne kwoty z tytułu umowy stały się wymagalne, a już wcześniej regulowała należności nieterminowo. Brak też jakichkolwiek informacji aby pozwana w okresie późniejszym spłaciła chociaż część zasądzonych od niej kwot , chociaż od wydania wyroku w I instancji minęło już kilka miesięcy. W takiej sytuacji bardzo mało prawdopodobne jest aby pozwana była w stanie uiścić należność we wnioskowanych ratach. Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty w niniejszej sprawie naruszałoby zatem ponad miarę słuszny interes powoda , czemu nie można w niniejszej sprawie skutecznie przeciwstawić niewątpliwie trudnej sytuacji osobistej i finansowej pozwanej.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy , na podstawie art. 385 kpc , oddalił apelację jako bezzasadną.

W związku z ustanowieniem dla pozwanej pełnomocnika z urzędu i brakiem poniesienia kosztów przez pozwaną należało zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego dla pozwanej pełnomocnika z urzędu – radcy prawnego J. M. kwotę 369 zł (kwota 300 zł powiększona o należny VAT , w myśl § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 oraz z w zw. z § 15 pkt 1 i § 16 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ,Dz.U. 2002 Nr 163, poz. 1349 ze zm.).